

РЕШЕНИЕ

№ 125

гр. София, 22.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО V ВЪЗЗ. СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Вера Чочкова

Членове: Вилислава Янч. Ангелова
Тони Гетов

при участието на секретаря Димитрина Ив. Сюлейман
в присъствието на прокурора Г. Ив. Г.

като разглежда докладваното от Вилислава Янч. Ангелова Въззивно частно наказателно дело № 20221100605645 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 436, ал. 2 и ал. 3 от НПК вр. глава XXI от НПК.

С протоколно определение от 09.12.2022г., постановено по ЧНД № 20221110209800 по описа на СРС, НО , 114 с - в е оставил без уважение молбата на Н. Ж. Ж. за постановяване на съдебна реабилитация по чл. 87НК.

Срещу това определение на съда е постъпила въззивна жалба от осъдения Н. Ж. Ж., с която се иска определението на първия съд да бъде отменено, а молителят да бъде реабилитиран при хипотезата на ал. 2, а именно допускане на реабилитация без да са възстановени причинените вреди, изтъква се довод за изтекла погасителна давност за имуществени и неимуществени вреди.

В разпоредително заседание на 10.01.2023г., въззивният съд по реда на чл. 327 НПК е преценил, че за изясняване на обстоятелствата по делото, не се налага разпит на молителя, на свидетели, както и ангажирането на нови доказателства.

Пред въззивния съд представителят на Софийска градска прокуратура застъпва становище за неоснователност на жалбата. Счита, че обжалваното определение на СРС е правилно и законосъобразно и като такова моли да бъде потвърдено.

Жалбоподателят Н. Ж. Ж. не се явява в съдебно заседание.

За него се явява служебният му защитник адв. С. С., която поддържа жалбата, заявява, че молителят е във финансова невъзможност да възстанови щетите, тъй като е на минимална работна заплата, няма жилище, сам отглежда детето си. По тези съображения моли жалбата да бъде уважена и да бъде постановена съдебна реабилитация по чл. 87 от НК.

Софийски градски съд, след като обсъди доводите в жалбата, както и тези, изложени от страните в съдебно заседание, и след като в съответствие с чл. 314 НПК провери изцяло правилността на атакуваното определение, констатира, че не са налице основания за

неговата отмяна или изменение.

Въззивната жалба е подадена в срока по [чл. 436, ал. 2 от НПК](#) и е процесуално допустима, а разгледана по същество е неоснователна. Фактическите положения по делото са правилно установени. Със законоустановените способи за събиране и проверка на доказателства обективно, всестранно и пълно са изяснени всички релевантни за правилното решаване на делото въпроси, като в резултат на анализа на доказателствения материал се установява следната, възприета от първоинстанционния съд фактическа обстановка:

Видно от приложените по делото справка за съдимост и бюлетини жалбоподателят Н. Ж. Ж. е осъждан, както следва:

По НОХД №23507/2011г. по описа на СРС, НО, 114 състав с присъда от 28.04.2014, частично изменена с решение от 04.05.2015 по внохд №4930/2014 по описа на СГС, НО 5 въззивен състав, влязло в законна сила на 04.05.2015 за престъпление по чл.202, ал.2, т.1, вр.чл.201, вр.чл.26, ал.1, вр.чл.54 НК, за което е осъден на „Лишаване от свобода“ за срок от четири години за деяние, извършено за периода 18.12.2007 до 28.08.2009г.; за престъпление по чл. 210, ал.1,т.3 ,пр.1 и т.5, вр.чл.209, ал.1,пр.1НК, за което е осъден на „Лишаване от свобода“ за срок от четири години за деяние, извършено на 10.07.2007. На основание чл.25, вр.чл.23 НК му е определено едно общо най- тежко наказание „Лишаване от свобода“ за срок от четири години.

В [чл. 87 от НК](#) изрично са посочени предпоставките, които трябва да бъдат налице, за да се постанови съдебна реабилитация. Първата формална предпоставка, посочена в закона, е от изтърпяване на наказанието да е изтекъл срок от три години, в който осъденият да не е извършил друго престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или друго по-тежко наказание. Следващата, кумулативно предвидена в посочената разпоредба предпоставка е осъденият да е имал добро поведение и третото изискване на закона е при умишлени престъпления да е възстановил причинените вреди.

В настоящия случай, осъждането, за което се иска съдебна реабилитация, е това по НОХД №23507/2011г. по описа на СРС, НО, 114 състав. Съгласно справката за съдимост, присъдата по това дело е влязла в сила на 04.05.2015 г., като с нея на основание чл.25, вр.чл.23 НК на Н. Ж. Ж. е наложено едно общо най- тежко наказание „Лишаване от свобода“ за срок от четири години. Молителят е освободен предсрочно условно. Съгласно определение 475/17 от 10.10.2017 по НЧД 1220/2017 по описа на САС, НО, 2-ри състав, влязло в сила на 28.09.2017г. осъденият е освободен условно предсрочно от изтърпяване на останалата част от наказанието в размер на 11месеца и 16 дни. На осн чл. 70, ал.6 НК е определен изпитателен срок в размер на 11 месеца и 16 дни, в рамките на който спрямо осъдения се налага пробационна мярка по чл. 42 а, ал.2, т. 2 НК задължителни срещи с пробационен служител за 6 месеца. Изпълнението на пробационната мярка е започнало на 24.10.2017г. в сектор „Пробация“ при ОС „ИН“София и е приключило на 24.04.2018г. Изпитателният срок е за периода 28.09.2017г. до 03.09.2018г. От този момент започва да тече тригодишният срок, предвиден в [чл. 87, ал. 1 от НК](#), в който осъденият трябва да не е извършил друго престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или с друго по-тежко наказание. Този срок е изтекъл на 03.09.2021г. Нормата на чл. 87, ал. 1 е императивна в частта, в която се сочи, че трябва да е изтекъл срок от три години от изтърпяване на наказанието, в което време осъденият да не е извършил друго престъпление, което се наказва с лишаване от свобода или с по-тежко наказание, за да се постанови съдебна реабилитация. Изтичането на този срок е безусловно необходимо, за да бъдат преценявани останалите, кумулативно предвидени в закона предпоставки – наличието на добро поведение и възстановяване на причинените вреди при умишлено престъпление.

Във въззивната жалба, наред с доводи за предвидения в закона тригодишен срок и добро поведение, осъденият обосновава твърдение за наличие на уважителни причини, поради които не е възстановил причинените с деянието си вреди. Изтъкнатите причини, които молителят твърди, че са уважителни по смисъла на [чл. 87, ал. 2 от НК](#) се състоят в

лошото му финансово състояние , фактът , че е на минимална работна заплата, няма жилище, грижи се за дете. В жалбата се акцентира , че по отношение на дължимото възстановяване на причинени вреди е изтекла петгодишна погасителна давност по чл. 117 от ЗЗД. Изразява се становище, че изтичането на давностния срок погасява задължението на осъдения като се позовава на Решение № 367 от 13.02.2015 г., по дело № 1397/2014 г., II н. о., ВКС.

Посочените доводи не могат да бъдат споделени, тъй като тълкуването на разпоредбите в Глава X на НК сочи към заложената в чл. 87 от НК идея при наличие на определени предпоставки, които в своята кумулативна даденост представляват сигурен индикатор за такава характеристика на осъдения, която дава основание да се приеме неговото успешно поправяне и превъзпитаване и при положение, че за осъждането все още не е настъпила реабилитация по право, той да бъде реабилитиран по силата на съдебен акт. Именно тази законова концепция предопределя акцесорния характер на съдебната реабилитация - тя е възможна доколкото не е настъпила реабилитация *ex lege* и доколкото са налични допълнителните предпоставки, изрично посочени в наказателния кодекс. По този начин се цели да се поощри законосъобразното поведение на осъдените лица след изтърпяване на наказанията, като законът им осигурява възможност за реабилитация на един доста по-ранен етап след изтърпяване на наказанието, в сравнение с предвидените в чл. 88а от НК хипотези.

Тази логика на закона предопределя извода, че визираните в чл. 87, ал. 1, т. 2 от НК вреди следва да са реално възстановени, за да се приеме, че е налична тази предпоставка за допускане на съдебна реабилитация. Всяка различна интерпретация на законовия текст би довела до неоправдано благоприятстване положението на осъдения. Още повече, че невъзможността дадено лице да бъде реабилитирано по този ред не изключва неговата реабилитация по чл. 88а от НК, при настъпване на условията за това.

Доводът на молителя, че погасителната давност по чл. 117 от ЗЗД се приравнява на уважителна причина по смисъла на чл. 87, ал. 2 от НК не може да бъде споделен. Същият е несъстоятелен, тъй като изтичането на предвидения в чл. 117 от ЗЗД петгодишен давностен срок не дерогира общото правило на чл. 45 от ЗЗД, съгласно което всеки е длъжен да възстанови вредите, които виновно е причинил другиму. Изтичането на давността не погасява задължението, нито лишава длъжника от възможността да изпълни дължимото, а единствено би могло да осуети предприети от кредитора действия по принудително изпълнение, насочени върху имуществената сфера на длъжника и то в случай, че последният направи възражение в тази насока.

При изтекъл давностен срок, длъжникът във всеки един момент би могъл доброволно да изпълни и да погаси своето задължение. Поради всичко това, обстоятелството, че по отношение на вземането за причинени от престъпление вреди е изтекла предвидена в закона погасителна давност не може да се счита за уважителна причина по чл. 87, ал. 2 от НК. Под уважителна причина по смисъла на този законов текст следва да се разбира такова обективно положение, което поставя осъденото лице в

безусловна невъзможност да погаси дължимото, макар и да е налична воля за това.

Разпоредбата на [чл. 87, ал. 2 от НК](#) би могла да намери приложение и в случай, че дългът е обезпечен, тъй като по този начин се гарантира удовлетворяването на правоимащите лица./ [Решение № 530 от 04.12.2008 г. по дело № 520/2008 г., П н. о. на ВКС/.](#)

Поради горното въззивният съд намира, че обжалваното определение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно. При извършената на основание [чл. 314 от НПК](#) цялостна служебна проверка на правилността на атакуваното определение, въззивната инстанция не констатира наличието на други основания, налагащи неговото изменение или отмяна, поради което и с оглед горното, постанови своето решение.

Водим от изложеното и на основание чл. 334, т. 6 ,вр. чл. 338 от НПК, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА определението от 09.12.2022г., постановено по ЧНД№ 20221110209800 по описа на СРС, НО , 114 с - в с което е оставена без уважение молбата на Н. Ж. Ж. за постановяване на съдебна реабилитация по [чл. 87 от НК](#) .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____